

СТВОРЕННЯ ПЛЕМРЕПРОДУКТОРА УКРАЇНСЬКОЇ ЧОРНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ В ДПДГ “АГРОНОМІЯ” АРБУЗИНСЬКОГО РАЙОНУ

С.М.Чмирь, кандидат сільськогосподарських наук

Р.Д.Сологуб, заступник директора ДПДГ “Агрономія”

Р.І.Мащенко, завідувача лабораторією

О.О.Молдованова, науковий співробітник

Миколаївський інститут агропромислового виробництва

Наведено продуктивність корів різних генотипів у створеному племрепродукторі української чорно-рябої молочної породи в ДПДГ “Агрономія” Арбузинського району.

Приведена продуктивность коров разных генотипов в созданном племрепродукторе украинской черно-рябой молочной породы в ГПОХ “Агрономия” Арбузинского района.

Значним селекційним досягненням вітчизняних вчених і практиків є створення української чорно-рябої молочної породи, яка затверджена наказом міністра сільського господарства і продовольства України від 26 квітня 1996 року №127.

Метою селекції української чорно-рябої породи на перспективу визначено подальше підвищення молочної продуктивності, консолідацію за типом та основними господарсько корисними ознаками. Важливими завданнями є також розширення племінної бази та внутріпородної структури [1-4].

Методика досліджень. Згідно з програмою створення голштинизованого стада в ДПДГ “Агрономія”, формування стада здійснювалося за рахунок телиць і нетелей, закуплених у ПОСТ “Радівське” Каменівського району, племзаводу СФГ “Україна” Козятинського району, ТОВ “Промінь” Черкаської області, а також за рахунок телиць, які вирощені в своєму господарстві.

Результати досліджень. Чорно-рябі корови походили від високопродуктивних предків. Так, продуктивність їх матерів за найвищу лактацію складала 5104 кг молока жирністю 3,73%.

Продуктивність матері матерів — 4964 кг молока з вмістом жиру 3,71%, матері батьків — 9853 кг молока з вмістом жиру 4,29%.

Найбільша мінливість надою і вмісту жиру в молоці спостерігалась у матерів батьків і складала за надоєм 24,5%, за вмістом жиру — 6,9%.

На 1.10.2004 р. в стаді ДПДГ “Агрономія” налічувалось 62 корови. З них 3/4-кровні по голштинській породі складала 40,3 відсотка, 5/8-кровні — 12,9%, 27,4 відсотка 7/8-кровні, 6,5% — напівкровні по голштинській породі.

Таблиця

Молочна продуктивність корів за I лактацію в ДПДГ “Агрономія”

Генотипи	Надій за 305 днів або скорочену лактацію, кг		Молочного жиру, кг		+ до стандарту чорно-рябї породи, кг	
	M ± m	Cv	M ± m	Cv	за надоєм	за молочним жиром
В середньому, в т.ч.	3753±77	12,1	140,1±3,8	15,8	503	23,1
1/2 Г 1/2 ЧР	3667±190	9,0	129,3±6,6	8,9	417	12,3
3/4 Г 1/4 ЧР	3648±130	10,1	132,4±8,0	17,1	398	15,4
5/8 Г 3/8 ЧР	4065±332	14,2	148,2±15,2	17,8	815	31,2
5/8Г 1/8 ЧР 1/4 ГО	3860±417	15,3	138,5±19,4	19,8	610	21,5
7/8Г 1/8 ЧР	3788±189	12,2	147,0±9,8	16,4	538	30,0
13/16Г 3/16ЧР	4421±49,0	1,1	177,4±20,4	16,3	1171	60,4
13/16Г1/8ЧР1/16ЧД	3690±310	11,9	133,9±8,9	9,3	440	16,9

Примітка:

- Г – голштинська порода,
- ЧР – чорно-ряба,
- ГО – голандська,
- ЧД – червона датська

Чорно-рябї первістки з різною часткою крові за голштинською породою мали достатньо високу молочну продуктивність і перевищували стандарт по чорно-рябїй породі від 398 до 1171 кг молока,

по молочному жиру від 12,3 кг до 60,4 кг.

Кращі показники продуктивності одержані від помісних корів 13/16 і 5/8-кровних за голштинською породою, від яких одержано відповідно 4421 і 4065 кг молока та 177,4 і 148,2 кг молочного жиру.

На підставі загальної оцінки за типом будови тіла чорно-рябі первістки оцінені в середньому 86 балами і належать до класу “дуже добре”.

Первістки з найвищою продуктивністю мали і найвищу оцінку будови тіла – 86,7 і 87,3 бала.

Найбільш розтягнутим тулубом відрізняються тварини 5/8-кровні за голштинською породою і становлять 127,4 відсотка.

Висновки. Згідно з наказом Міністерства аграрної політики України і Української академії аграрних наук №143/34 від 30.04.2004 р. в ДПДГ “Агрономія” затверджено плем-репродуктор по українській чорно-рябій молочній породі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бондаренко Г.П. Вплив лінійної належності на молочну продуктивність корів української чорно-рябої молочної породи // Розведення і генетика тварин. 2005.- Вип.38. – С.132-135.
2. Буркат В.П., Єфіменко М.Я., Хаврук О.Ф., Близниченко В.Б. Формування внутріпородних типів молочної худоби. – К.: Урожай, 1992. – 200 с.
3. Буркат В.П., Мельник Ю.Ф., Єфіменко М.Я. та ін. Програми селекції порід // Розведення і генетика тварин. – 2003. – Вип. 37. – С. 3-21.
4. Черняк М.Г., Гончарук О.П. Молочна продуктивність корів української чорно-рябої молочної породи різних ліній племзаводу СТОВ “Агросвіт” // Розведення і генетика тварин. - 2005. - Вип.38. – С.196-198.